

El Corpus a la ciutat de Girona

La festa del Corpus és el dijous després del diumenge de la Santíssima Trinitat. A Catalunya, però, l'any 1980, la Generalitat el va declarar dia no festiu, i aleshores la seva festa va passar al diumenge següent. Aquest any serà el 29 de maig. Per tant, a casa nostra, actualment no és vàlida aquella màxima dels nostres avis: «*Tres jueves hay en el año que relucen más que el sol: Jueves Santo, Corpus Christi y el día de la Ascensión*». El papa Urbà IV la va instituir per a l'Església universal l'any 1264 amb la finalitat d'augmentar la fe en la presència real de Jesucrist en la sagrada hostia. La celebració del Corpus a Girona és de les més antigues de l'Estat espanyol. Consta documentada des de 1315 a la Catedral de Girona, i la processó des de 1320. Els primers anys es feia al claustre de la Catedral a les 6 del matí. Després, i com a mínim des del 1380, sortí als carrers i places. Aquella processó no té res a veure amb l'actual. Era una festa cívica i religiosa. Amb el transcurs del temps va passar a la tarda. Ja al segle XVI hi participaven elements del teatre i del folklore: l'encapçalaven els gegants i figures del bestiari popular, com l'àliga, el drac, la mula i el lleó. També hi participaven joglars, bandes de música, personatges vestits d'evangelistes, de reis o d'àngels. A part de les autoritats eclesiàstiques, que anaven darrere la custòdia, hi havia representants d'entitats i la corporació municipal.

En el recorregut es representaven dues petites obres de teatre sacre, els coneguts entremesos. L'any 1537, per exemple, se'n feien a la rambla de la Llibertat i a

El bisbe Francesc encensant la custòdia en el decurs de la processó.

la plaça del Vi. Els balcons de les cases per on passava estaven engalanats. La custòdia era rebuda pels fidels al seu pas amb pètals de flors, ginesta, confetti i serpentes, tot ambientat amb el so de les campanes de la Catedral. En més d'una ocasió, els joglars i la comitiva del bestiari havien protagonitzat excessos a l'interior de la Catedral, llançant coets, dansant i cantant cançons que va merèixer la reprovació dels prelats d'aleshores. En el segle XVIII encara se'n feien. Fins i tot s'hi havien ballat sardanes, fet que va desaprovat el bisbe Benet de Tocco el 1573.

Fins a l'any 1969 els capgrossos i l'àguila eren els qui l'encapçalaven. També el porrer, un personatge amb perruca blanca, uniforme de gala i vara. La resta de bestiari popular va desaparèixer a mitjan segle XIX.

L'any 1975 deixa de transcórrer pels carrers cèntrics i es decideix convocar-la al passeig Arqueològic. Els anys 1976 i 1977 anirà des de la plaça dels Apòstols fins a la de Sant Domènec; i a partir de 1980 –el 1978 i 1979 no va sortir per culpa del mal temps– només

fins a la mateixa plaça dels Apòstols. Des de 1987 i fins al 2001 es restringeix al claustre de la Catedral. Des de l'any 2002 torna als carrers en un petit itinerari que va des de les escales de la Catedral fins a la basílica de Sant Feliu, on destaquen les típiques catifes florals.

En el record queda una segona processó que sortia vuit dies després al vespre des de la porta principal de la Catedral fins a la dels Apòstols, i també el rès de Vespres a la Catedral el dia abans, en el qual participava la corporació municipal, que sortia acompanyada des de l'Ajuntament pels gegants i l'àliga.

Abans de la reforma litúrgica del Concili Vaticà II, la basílica de Sant Feliu també celebrava el Corpus el diumenge següent, amb ofici al matí i processó a la tarda pels carrers del barri. Fins i tot consten altres processons organitzades per les parròquies del Mercadal (el dilluns següent a la tarda), del Pont Major (diumenge següent) i de Sant Josep.